

Transfer technologií a patentové právo

Prof. M. Černák, Ústav fyzikální elektroniky, PŘF

Transfer = přenos + uplatnění

Technologie = prototypy, komponenty, nové materiály; kodifikované dovednosti (manuály, učební programy, databanky, koncepty, posudky); know-how (potenciál k řešení, získané zkušenosti)

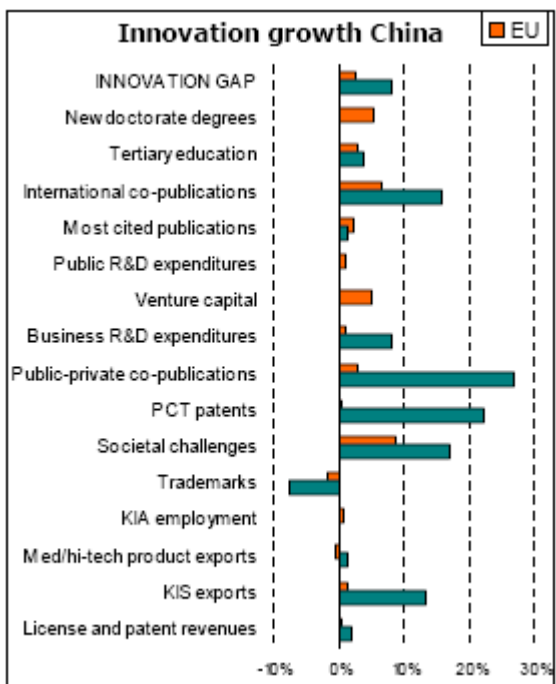
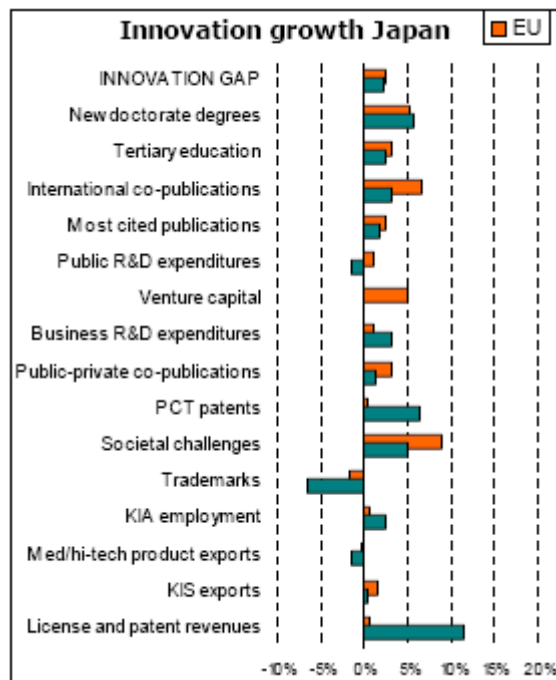
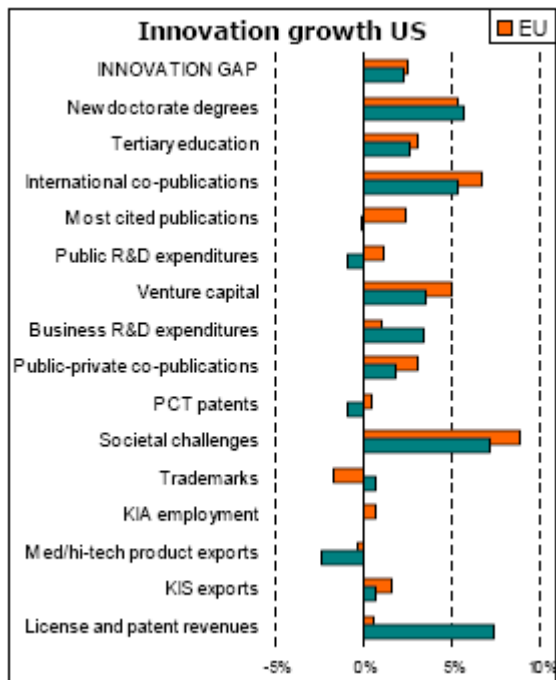
„Predmet poskytne študentom základné znalosti z oblasti tvorby, ochrany, transferu a komercializácie duševného vlastníctva včítane informácie o základných právnych aspektoch týchto činností. Študenti získajú podrobné znalosti predovšetkým o zásadách prípravy textu patentovej prihlášky, postupe pri prihlasovaní a obhajobe patentových prihlášok, manažmentu duševného vlastníctva v malých a stredných podnikoch ako i znalosti o najnovších poznatkoch z oblasti priemyslovoprávných informáci.“

- ochrana a management duševného vlastníctva na univerzite

Porovnanie USA, Japonsko, Čína a EU

Following the adoption of the Innovation Union Communication in October 2010, the European Innovation Scoreboard (EIS) - a well established and recognised tool for assessing innovation performance in EU Member States - has been reworked and renamed the Innovation Union Scoreboard (IUS).

Licence and patent revenues from abroad as % of GDP (2010):

“Čína má 25 procent obyvatel s vysokým IQ, Indie dokonce 28 procent. To je dohromady více nadprůměrně inteligentních lidí, než je všech obyvatel Severní Ameriky. Tyto země mají navíc více talentovaných dětí než USA všech dětí. Jen v Číně každý rok absoluuje vysoké školy šest milionů studentů, zatímco v celé Evropě jen 2,5 milionu studentů. Pokud Česku nyní ujíždí evropský rychlík inovací, rozjíždějící se asijský inovativní superexpres bude stíhat jen velmi obtížně”

6.2.2010

„Unie inovací“, aneb jak přeměnit nápady v pracovní místa, ekologický růst a sociální pokrok

„Naše cesta z krize vede přímo do spárů nelítostné konkurence, a my čelíme naléhavé potřebě inovací. Jestliže Evropu nezměníme v Unii inovací, naše ekonomiky zeslábnou a nápady a talent přijdou vniveč. Inovace jsou klíčem k udržitelnému růstu a spravedlivější a ekologičtější společnosti. Jediným způsobem, jak vytvořit trvalá a dobře placená pracovní místa, která odolají globalizačním tlakům, je výrazné zlepšení evropských inovací.“ uvedla komisařka pro výzkum, inovace a vědu Máire Geoghegan-Quinn a místopředseda odpovědný za průmysl a podnikání Antonio Tajani.

... splněním cíle stanoveného ve strategii Evropa 2020, kterým je navýšení investic do výzkumu a vývoje o 3 procenta HDP, by do roku 2025 mohlo být vytvořeno 3,7 milionu pracovních míst a roční HDP by mohl vzrůst o 795 miliard EUR. **Při zkoumání bariér, které brání využití strukturálních fondů pro rozvoj inovativních služeb a produktů na úrovni států uvedlo 88 % respondentů „byrokratické postupy, které zpomalují absorpci“, 64 % uvedlo „nezkušenost / nedostatek znalostí“** a 63 % konstatovalo, že překážkou je „neschopnost členských států zajistit odpovídající financování“. **Nedostatek projektů nebo neschopnost identifikovat projekty** uvedlo jako důvod 49 % respondentů. K tomu bude zapotřebí další milión výzkumných pracovníků.

10.02.2011

Evropská komise včera zahájila veřejnou konzultaci k budoucnosti evropských programů, jejichž prostřednictvím EU podporuje vědu, výzkum a inovace. **Cílem je maximálně zjednodušit administrativu**, odstranit zbytečné duplikace, ale také otevřít dveře malým a středním podnikům, které komplikované procedury často od žádosti o podporu odradí.

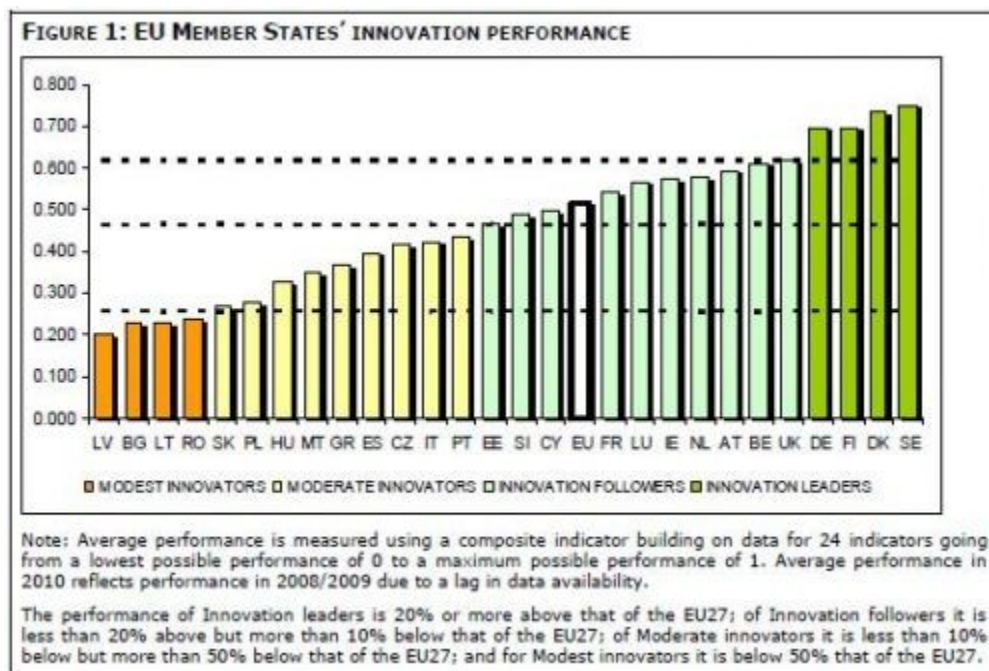
Hlavním cílem je zefektivnit financování ze čtyř programů, jejichž prostřednictvím Unie evropský výzkum a uplatnění jeho výsledků na trhu podporuje. Ze 7. rámcového programu pro výzkum (FP7), Rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP), Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) a strukturálních fondů jde v současném programovacím období na podporu výzkumu a inovací celkem **143 miliard eur**.

31. 1. 2011

Ministerstvo školství v pátek 28. ledna oficiálně ukončilo Výzvu k předkládání projektů tzv. Center transferu technologií (CTT) v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI). Zaregistrováno bylo celkem 18 projektů za téměř 820 milionů korun.

„Efektivní přenos výsledků vědeckého výzkumu a inovací do reálné praxe, jejich „přetavení“ do výroby, do podnikové sféry nebo služeb, je bezesporu jednou z nejdůležitějších, ovšem také nejnáročnějších fází celého procesu. Všichni známe reálný stav v naší zemi, kde sice máme úspěchy ve vědě a výzkumu na mnoha pracovištích, ale kvalitní propojení s komerční sférou příliš nefunguje. Myslím si, že ono umění prodat výsledky vědy a výzkumu do sféry reálného byznysu je nedostatečně podporováno. A proto – hovoříme-li neustále o naší budoucí konkurenceschopnosti nebo o potenciálu českého VaV – nesmíme v žádném případě podcenit i strategii podpory přenosu získaných inovací a technologií do praxe,“ komentoval ministr školství Josef Dobeš

Česká republika:

<http://www.businessinfo.cz>

Česko: Relativní inovace

“Česko už nechce být zemí levných montoven. Za zeměmi se znalostní ekonomikou, jako jsou Finsko nebo Švýcarsko, však dramaticky zaostává. Máme nejenom málo dálnic nebo

obyvatel připojených k rychlému internetu, ale čeští vězkumníci patentují výrazně méně nápadů než jejich kolegové ve vyspělých zemích.”

“Současná ekonomická krize přitom ukázala, že právě podniky založené jen na výhodné geografické poloze země uprostřed kontinentu a relativně levné pracovní síle odolávají náporům krize hůře než firmy, které se prosadily díky nápadům a inovacím.”

“Z hlediska ceny práce jsme čtyřikrát dražší než Čína, dvakrát dražší než země Balkánu a o polovinu dražší než Slovensko či Polsko.”

“Zatímco v České republice bylo loni podáno **13 průmyslových patentů na milion obyvatel**, v sousedním Německu to bylo 306 patentů a ve Švýcarsku neuvěřitelných 761 patentů. Hlavní důvod propastného rozdílu je zkomatělý systém podpory vědy a výzkumu v Česku. Výstupy výzkumu a inovací jsou hodnoceny podle počtu publikací a citací, nikoliv podle jejich využitelnosti v praxi.”

“**Další oblastí, kde má Česko zatím velké rezervy, je spolupráce vysokých škol s firmami. Zdejší poměry podle odborníků patří k nejhorším v Evropě.** O zlepšení situace usiluje projekt Central Europe Branch Based Innovation Support (CEBBIS). V něm se spojilo 11 partnerů, aby podpořili zavádění inovací a **zlepšili spolupráci v přenosu výsledků vědy a výzkumu do malých a středních podniků ve střední Evropě.**”

Odborníci také volají po změně systému, jakým je v Česku financován výzkum a vývoj inovací. Prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl například navrhuje zavést období britského modelu. Finanční prostředky na výzkum v jednotlivých oborech by podle něj měly být vysoutěženy. Jednotlivé vědecké ústavy by si tak díky tomu bez zbytečných mezičlánků mohly přijít na více peněz než nyní. Nejlepší z nich by měly jistotu pětiletého grantu a 100 procent prostředků potřebných na výzkum, ti nejslabší by získali jistotu pouze na rok.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace je odborným a poradním orgánem vlády České republiky, který byl zřízen zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

zabezpečuje zejména:

1. přípravu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a v souladu s mezinárodními smlouvami a její předložení vládě,
2. kontrolu realizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací formou stanovisek k souladu programů výzkumu a vývoje předložených poskytovateli s Národní politikou výzkumu a vývoje před schválením těchto programů vládou,

3. přípravu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů a její předložení vládě,
4. hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů schvalované vládou,
5. návrhy na členy předsednictva a předsedu **Technologické agentury České republiky** a Grantové agentury České republiky,
6. zpracování priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací České republiky
7. zpracování pravidelných ročních analýz a hodnocení stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím a jejich předložení vládě,
8. úlohu správce a provozovatele informačního systému výzkumu, vývoje a inovací podle § 30 a schvaluje provozní řád informačního systému výzkumu, vývoje a inovací,
9. zpracování stanovisek k materiálům předkládaným vládě za oblast výzkumu, vývoje a inovací,
10. jednání s poradními orgány pro výzkum, vývoj a inovace Evropských společenství a s radami pro výzkum, vývoj a inovace jednotlivých členských států Evropských společenství i dalších zemí,
11. zpracování návrhu střednědobého výhledu podpory výzkumu, vývoje a inovací,
12. návrh výše celkových výdajů na výzkum, vývoj a inovace jednotlivých rozpočtových kapitol a návrh jejich rozdělení podle § 5a,
13. zpracování stanoviska k žádosti o povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách nebo k žádosti o změnu tohoto povolení, popřípadě k žádosti o povolení dovozu lidských embryonálních kmenových buněk, a to na podkladě návrhu svého poradního orgánu, kterým je Bioetická komise,
14. plnění dalších úkolů a povinností stanovených zákonem, jiným právním předpisem nebo uložených vládou.

“Technologická agentura ČR vidí svou budoucnost v **propojení spektra podpory od výsledků základního výzkumu až po rozvoj inovačního potenciálu a konkurenceschopnosti firem** s tím, že na jedné straně to bude vyžadovat úzkou spolupráci s Grantovou agenturou ČR a na straně druhé bude třeba řešit návaznost na podporu rozvoje podniků ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu.”

Kapitáni aplikovaného výzkumu přicházejí. Bude to Titanic?

Blog.iHNed.cz/opatrný 15. 9. 2009

http://blog.ihned.cz/c3-38321680-YOpatr_d-kapitani-aplikovaneho-vyzkumu-...

Ohniskem vášnivých sporů v komunitě výzkumníků je nyní směřování našeho aplikovaného výzkumu. V rámci tzv. reformy výzkumu a podle nedávno schválené

novely zákona o podpoře výzkumu nyní vzniká TAČR - Technologická agentura ČR. **Ta bude financovat projekty aplikovaného výzkumu a hospodařit s postupně rostoucí částkou, která ve výhledu na rok 2012 dělá 1,6 mld. Kč.** V jejím čele bude stát pětičlenné předsednictvo, jehož podoba se právě v těchto dnech formuje. Kdo budou kapitáni našeho aplikovaného výzkumu, velmi výrazně určující jeho směr?

Předsednictvo TAČR jmenuje vláda na základě svého poradního orgánu, který v rámci reformy přijal nový, krkolomný název Rada pro výzkum, experimentální vývoj a inovace, tedy RVEVI. Je to mocný orgán, definující toky financí určených na výzkum. Patnáctičlenné RVEVI předsedá sám premiér a v jejím osazenstvu najdeme ze známých tváří např. ministryni školství Miroslavu Kopicovou, někdejšího místopředsedu vlády a nynějšího manažera Volkswagenu Martina Jahna, nebo poradce ministryně a bojovníka za vysokoškolskou reformu Petra Matějů. RVEVI se na svém pátečním zasedání usnesla na návrhu předsednictva TAČR a dnes jej zveřejnila s tímto výsledkem:

- Ing. Miroslav Janeček, CSc.,
- Doc. Dr. Ing. Vladimír Kebo,
- Ing. Karel Klusáček, CSc., MBA (navržen na předsedu),
- Prof. Ing. Vojtěch Konopa, CSc.,
- Doc. Ing. Lubomír Lízal, Ph.D.

Kdo jsou nominováni a co od nich můžeme očekávat? Protože jsem měl coby delegát Rady vysokých škol možnost zúčastnit se připomínkovacího řízení, prošel jsem si dostupné informace o všech kandidátech, ze kterých RVEVI vybírala. Dle mého názoru by v předsednictvu TAČR měli být lidé, kteří mají vlastní aktivní zkušenost s aplikovaným výzkumem, ve svém oboru něčeho podstatného dosáhli a stali se tak přirozenou autoritou. Dá se ale něco takového snadno a rychle ověřit? Kupodivu je to právě RVEVI, která nám k tomu dala potřebný nástroj - tzv. **Registr informací o výsledcích (RIV), do kterého všechny výzkumné organizace a kdokoliv, kdo čerpal veřejné prostředky na výzkum, musí zadávat informace o svých výsledcích. RIV má podle zákona sloužit pro informovanost veřejnosti i vládě, která má právě podle výsledků navrhnout rozpočet na výzkum. RVEVI tyto výsledky bodově hodnotí - v podstatě výškou bodů říká, jak které výsledky považuje za cenné. Protože dle RVEVI bychom měli podporovat právě aplikovaný výzkum, je jeho výsledkům - patentům, prototypům, technologiím, užitným vzorům atd. přiřazeno úctyhodně vysoké množství bodů (že jsou s tím problémy, jsem argumentoval zde).** Mezi asi pětadesáti kandidáty, ze kterých RVEVI vybírala, se našla řada velice kvalitních výzkumníků s desítkami až stovkami výsledků, mezi nimi s řadou patentů a dalších výsledků z aplikační sféry. Většinou přitom šlo o vedoucí výzkumných laboratoří či ústavů, u kterých lze předpokládat i potřebné manažerské schopnosti. Jak si ale stojí kandidáti nominováni RVEVI?

Ing. Janeček má v RIVu všehovšudy 6 výsledků, které jsou vesměs uspořádání konference či workshopu, čili něco, za co se nedává ani bod. Aplikovaných výsledků je tam v součtu 0. Ing. Janeček je ovšem také členem samotné RVEVI, kde si v jeho medailonku můžeme přečíst, že je prezidentem Asociace výzkumných organizací. V

informačním systému výzkumu se pak dozvíme, že Ing. Janeček byl řešitelem projektu „Výzkum a verifikace účinnosti moderních metod prezentace a popularizace výsledků VaV“, na který jeho Asociace výzkumných organizací čerpala 3 miliony Kč a vykázala suma sumárum 0 výsledků. Za něco takového nedávno dávala vládní rada hříšníky na oslovskou lavici do červené tabulky hodnocení. Tyto a několik dalších pozoruhodností uváděla Rada vysokých škol i AVČR, když v rámci připomínkového řízení Janečkovu kandidaturu rozporovaly. RVEVI si ovšem za svým členem stojí.

Doc. Kebo má v RIVu uvedených 64 výsledků a mezi nominovanými si tímto stojí nadprůměrně. Při bližším pohledu ale zjistíme, že se v naprosté většině jedná o příspěvky do sborníku, tedy položku, nad kterou RVEVI svým bodováním ohrnuje nos. Aplikovaných výsledků, jak je klasifikuje metodika hodnocení, je tam opět 0. Jistou útěchou nám může být, že jej nalezneme alespoň v databázi Úřadu průmyslového vlastnictví, kde má registrovanou přihlášku patentu. Doc. Kebo je prorektorem ostravské VŠB a místopředsedou Rady vysokých škol, která za svým kandidátem stojí.

Ing. Klusáček má v RIVu celkem 54 záznamů, z velké většiny jde o příspěvky do sborníku, kapitoly v knihách a sem tam i článek v impaktovaném časopise, hlavně z dřívějších let. Tvrdých aplikovaných výsledků, jaké po nás RVEVI chce, je tam ovšem opět 0. Několik dávných autorských osvědčení vynálezů z 80. let sice najdeme v databázi ÚPV, pokud se mi podařilo dopátrat, jde ale o již zaniklé dokumenty. Ing. Klusáček nyní šéfuje Technologickému centru Akademie věd ČR a jak se zdá z publikací, které odtamtud každou chvíli dostáváme, má plné ruce práce tvorbou materiálů analyzujících současný stav výzkumu v ČR. AVČR si (dle materiálů z připomínkového řízení, ve kterých mj. také zpochybňovala kandidaturu Ing. Janečka kvůli nedostatečné produkci aplikovaných výsledků) za svým kandidátem stojí.

Prof. Konopa má v RIVu dva záznamy - jeden článek ve sborníku a jeden článek v časopise (neimpaktovaném). Celkem aplikovaných výsledků 0. Prof. Konopa je rektorem Technické univerzity v Liberci a zanedlouho mu skončí druhé volební období. O jeho kandidaturu do předsednictva TAČR v připomínkovém řízení velmi usilovala Česká konference rektorů, která si za svým kandidátem stojí.

Doc. Lízal má v RIVu největší skóre - 126 záznamů. Mezi nimi kralují časopisecké články či kapitoly v knihách. Striktně vzato, aplikovaných výsledků dle metodiky RVEVI je tam opět 0, nicméně coby člověk dělající v základním výzkumu oceňuji, že se náš ekonom dostal s 11 pracemi do časopisů vedených na Web of Science (některé ve spoluautorství s Janem Švejnarem) a má tam registrovaných 65 citací (pro srovnání - Václava Klause citují impaktovaní ekonomové dvaadvacetkrát). Doc. Lízal je z institutu CERGE-EI, kde má na svých stránkách i některé své texty ke stažení. Docela se zájmem jsem si prošel jeho články zkoumající na principu teorie her, jak funguje korupce. Snad právě tento výzkum nalezne své užitečné aplikace (na té správné straně, doufejme).

Je sice teoreticky možné, že se RVEVI rozhodovala především na základě koncepce, kterou jednotliví kandidáti předložili a koncepce nominovaných prostě byla

nejkvalitnější. Tyto materiály ovšem nejsou k dispozici a o takovouto možnost veřejné kontroly jsme ochuzeni.

Jak bude předsednictvo TAČR utvářet tuto novou agenturu a kam ji povede? Hrozně rád bych žil v zemi, kde má armáda generály, schopné uběhnout deset kilometrů a při střelbách strefit terč. Hrozně rád bych žil v zemi, kde politiku výzkumu vedou lidé, kteří sami něco vyzkoumat dokáží a při tvorbě strategií mohou budovat na vlastní živé zkušenosti, a ne jen na papírových tabulečkách z různě posbíraných statistik. Kde o jmenování vedoucích pracovníků víc rozhodují konkrétní výsledky, než to, která lobbyistická skupina se za dotyčného postaví. **Hrozně rád bych žil v zemi, kde dotace na aplikovaný výzkum budou rozumnou investicí a nikoliv tunelem na veřejné peníze.**

Základný a aplikovaný výzkum.